

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	H. Rijpkema – Burema, BSN-IPM-CIO Office	Datum	13 juli 2023
Doorkiesnummer	030-2860298	Kenmerk	11350298
E-mail	r.rijpkema@utrecht.nl	Onderwerp	Voortgang Het Utrechts Archief
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Personeel en Organisatie

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u een voortgangsbericht over de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Het Utrechts Archief (HUA), naar aanleiding van de uitkomsten van de bestuursvergadering Algemeen Bestuur HUA op 12 juni 2023.

In 2018 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) kenbaar gemaakt, voornemens te zijn om op termijn de bestuurlijke samenwerking volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen met de elf Regionaal Historische Centra (RHC's) te beëindigen.

Eén van deze RHC's is Het Utrechts Archief (HUA). Samen met de provincie Utrecht en het Rijk zijn wij onderdeel (lees: eigenaar) van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) HUA. Dit betekent dat het Rijk, als bestuurder, uit deze gemeenschappelijke regeling wil stappen en als 'klant' betrokken wil blijven. Dit laatste omdat Rijk wenst dat de regionale papieren archieven van het Rijk door HUA beheerd blijven.

De beoogde datum van uittreding is nu 1 januari 2025. Hierover bent u eerder geïnformeerd via [Raadsbrief 20 april 2021](#), [Raadsbrief 3 maart 2022](#), [Raadsbrief Uitstel beantwoording 20 december 2022](#) en tijdens de digitale informatiesessie voor raads- en statenleden op 11 januari 2023.

Hieronder delen wij graag de uitkomsten van de afgelopen HUA bestuursvergadering met u, en op hoofdlijnen de actuele situatie en geplande vervolgstappen. In navolging hierop wordt nog een technische sessie met zowel u als gemeenteraad als de provinciale staten georganiseerd. Wethouder Streefland heeft dit tijdens de commissievergadering van 25 mei 2023 aangeboden. Wij gaan dan graag met u en een aantal experts in gesprek over de huidige situatie, en de formele procedures rondom benodigde aanpassingen van de GR HUA. De planning van deze sessie is dit najaar, u ontvang hiervoor binnenkort een uitnodiging.

Uitkomsten bestuursvergadering

In de raadscommissievergadering van 25 mei heeft u een voorkeur uitgesproken voor het behoud van de GR en de organisatie van Het Utrechts Archief in de huidige vorm. Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) op 12 juni 2023 is dit meegewogen in de naar elkaar toe uitgesproken voorkeur om de GR te continueren, ook na de uittreding van het Rijk.

Het voortzetten van de GR constructie lijkt beter te passen bij de behoefte en wensen van de achterblijvende partners dan het overgebleven alternatieve scenario dat door Berenschot geschetst is: het laten indalen van HUA in de ambtelijke organisatie van Gemeente Utrecht.

In dezelfde bestuursvergadering is afgesproken dat na de zomer van 2023 in kaart wordt gebracht welke (proces)stappen precies nodig zijn om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen. En wat er nodig is om tot een goede uittredingsregeling te komen met het Rijk.

Voortgang uittreding Rijk

Tot op heden heeft het Rijk nog niet formeel een besluit tot uittreding kenbaar gemaakt. Daardoor is er nog geen duidelijk tijdspad van de uittreding. Wel is het Rijk bezig om de uittreding praktisch voor te bereiden. Zo is het proces gestart om de Archiefwet te wijzigen en wordt er gewerkt aan een SPUK (SPecifieke UitKering) om de financiering te blijven continueren na de beëindiging van de bestuurlijke samenwerking. De nieuwe Archiefwet, inclusief een delegatiebepaling, moet eerst in werking treden, voordat het Rijk het beheer van haar regionale papieren archieven wettelijk *kan* 'delegeren' aan RHC's.

Ambtelijk zullen de Provincie Utrecht, Gemeente Utrecht en de directie van HUA alvast voorbereiding treffen om te zijner tijd een goede onderhandelingspositie in het uittredingsproces mogelijk te maken. In de gemeenschappelijk regeling HUA is namelijk vastgelegd dat de kosten van uittreding voor rekening van de uittredende partij komen (artikel 36, lid 3 van de huidige GR met HUA). Ook zullen we jurisprudentie rondom het uittredingsproces in kaart brengen. Bij definitieve besluitvorming naar aanleiding van de uittreding van het Rijk zullen we sturen op voldoende zekerheid over de continuïteit van een passende bijdrage van het Rijk (bijvoorbeeld in de vorm van een SPUK). De uitkomsten van het onderhandelings- en uittredingsproces worden meegewogen in de definitieve besluitvorming.

Vervolgprocedure aanpassing GR

Omdat niet duidelijk is wanneer het Rijk besluit tot uittreding, kunnen er in deze fase (voor nu) alleen voorbereidende werkzaamheden worden gedaan. De formele besluitvorming start na het toezenden van het uittredingsbesluit van het Rijk aan het Algemeen Bestuur HUA. In deze besluitvorming zullen de dan actuele inzichten over de financiële aspecten en de nu nog in ontwikkeling zijnde wet- en regelgeving (o.a. SPUK en wijziging Archiefwet) worden meegenomen. Dit kan resulteren in een ontwerpregeling die wordt aangeboden aan uw raad en aan de Staten (artikel 5.1 wet gemeenschappelijke regelingen). U wordt dan in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. Vervolgens wordt een definitief voorstel aangeboden. De details van de vervolgprocedure zullen we nader toelichten in de technische sessie dit najaar.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,